TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ BỈM SƠN** **TỈNH THANH HÓA**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số:05/2022/QĐST-DS	*Bỉm Sơn, ngày 01 tháng 8 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.
TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ BỈM SƠN, TỈNH THANH HÓA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- Chủ tọa phiên họp: Bà Tống Thị Hà

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Kim Dung-Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Bỉm Sơn, tỉnh Thanh Hóa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Bỉm Sơn tham gia phiên họp:

Bà Nguyễn Thị Huấn - Kiểm sát viên

Ngày 01 tháng 8 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Bỉm Sơn, tỉnh Thanh Hóa mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số:17/2022/TLST-DS ngày 21 tháng 4 năm 2022 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số:30/2022/QĐST-DS ngày 22/7/2022, gồm người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị T - sinh năm 1932

Trú tại: Thôn 2, xã Q, thị xã B, tỉnh T(có mặt).

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Chị Nguyễn Thị H - sinh năm 1957

Trú tại: Thôn 2, xã Quang Trung, thị xã B, tỉnh T(vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu và bản tự khai của bà Nguyễn Thị T trình bày: Bà là mẹ đẻ của Nguyễn Thị H; sinh năm 1957; trú quán tại Thôn 2, xã Q, thị xã B, tỉnh T. Khi sinh ra con bà phát triển không bình thường, chậm phát triển trí não, bị thần kinh, chị H có đi lại được nhưng không nhận thức được mọi việc xung quanh, không làm chủ được hành vi của mình. Gia đình bà đã phát hiện chị H bị hạn chế năng lực hành vi dân sự từ khi chị mới sinh ra vì chị có những biểu hiện chậm phát triển, chậm nói, khó khăn trong việc tiếp xúc với người khác, không có khả năng học tập và lao động. Nói cười luyên thuyên, chửi bới người thân, ăn mặc lôi thôi, sa sút trí tuệ có lúc một mình đi lang lang, hay nổi

loạn, tâm thần nặng. Con gái bà Nguyễn Thị H được Sở lao động thương binh và Xã hội quyết định cho hường trợ cấp từ năm 2016 đến nay.

Nay bà tuổi đã cao, để thuận tiện cho việc thực hiện các quyền và nghĩa vụ của bà với tư cách giám hộ cho chị H bà làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố con gái bà là Nguyễn Thị H bị hạn chế năng lực hành vi dân sự để bà thuận lợi cho việc thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến quyền lợi ích hợp pháp của gia đình mình.

Tại phiên họp bà Nguyễn Thị T trình bày: Sau khi nhận được kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số:122/KLGĐ ngày 17/6/2022 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương kết luận tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Thị H bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72. Nguyễn Thị H là đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Vì vậy, tại phiên họp bà T yêu cầu Tòa án nhân dân thị xã Bỉm Sơn tuyên bố chị Nguyễn Thị H là người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Bỉm Sơn phát biểu quan điểm: Về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, thư ký; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ luên quan đã đảm bảo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Tòa án đã thụ lý vụ án theo đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 378 của bộ luật tố tụng dân sự; Căn cứ Điều 22, Điều 57 Bộ luật Dân sự; Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016;

- Đề nghị chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi(mất năng lực hành vi dân sự) của bà Nguyễn Thị T, đề nghị Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị H là người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi(mất năng lực hành vi dân sự).

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân thị xã Bỉm Sơn nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Yêu cầu về việc "Tuyên bố một người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi" là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng Dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố một người mất khả năng nhận thức điều khiển hành vi có hộ khẩu

thường trú tại xã Quang Trung, thị xã Bỉm Sơn nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân thị xã Bỉm Sơn, tỉnh Thanh Hóa.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu và bản tự khai của người yêu cầu- bà Nguyễn Thị T, Hội đồng giải quyết việc dân sự thấy: Con gái bà là Nguyễn Thị H khi sinh ra phát triển không bình thường, có đi lại được nhưng không nhận thức được mọi việc xung quanh, không làm chủ được hành vi của mình. Chị H đã được Sở lao động thương binh và xã hội Tỉnh Thanh Hóa quyết định cho hưởng trợ cấp từ năm 2016 đến nay. Hiện tại tình trạng chị H ít giao tiếp không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình.

Chị Nguyễn Thị H không có khả năng ra Tòa án viết tự khai và tham gia tố tụng tại Tòa án.

[3] Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định về người mất năng lực hành vi dân sự: " Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số:122/KLGĐ ngày 17/6/2022 của Viện pháp y tâm thần Trung ương đối với Nguyễn Thị H; sinh năm 1957; Trú quán: Thôn 2, xã Q, thị xã B, tỉnh T kết luận như sau: Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Thị H bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại quốc tến lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số f72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Việc bà T yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị H là đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi(mất năng lực hành vi dân sự) để bà thực hiện các quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật. Hội đồng giải quyết việc dân sự thấy, yêu cầu của bà T và theo kết luận giám định tâm thần có căn cứ để chấp nhận tuyên bố chị H là đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi(Mất năng lực hành vi dân sự).

[4] Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị T là người yêu cầu giải quyết việc dân sự nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên, bà Nguyễn Thị T là người cao tuổi, có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí Tòa án nên Hội đồng giải quyết việc dân sự xét thấy có căn cứ, cần chấp nhận miễn lệ phí Tòa án cho bà Nguyễn Thị T.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 378 của bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22, Điều 57 Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 quy định về án phí, lệ phí Tòa án và danh mục mức án phí lệ phí ban hành kèm theo;

Điều 1: Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị H, sinh năm 1957; Trú quán: Thôn 2, xã Q, thị xã B, tỉnh T là người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi(mất năng lực hành vi dân sự).

Điều 2: Cử Bà Nguyễn Thị T sinh năm 1932; trú tại: Thôn 2, xã Q, thị xã B, tỉnh T là người giám hộ đương nhiên cho chị Nguyễn Thị H thực hiện các gia dịch dân sự theo quy định tại Điều 53, Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

Điều 3: Lệ phí: Bà Nguyễn Thị T không phải nộp lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

Điều 4: Đương sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định này hoặc tống đạt hợp lệ. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp được quyền kháng nghị theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- VKSND thị xã Bỉm Sơn;
- Tòa án nhân dân tỉnh Thanh Hóa
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

TỐNG THỊ HÀ